

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE,
DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI

MINISTERUL JUSTIȚIEI

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CONSILIULUI JUDEȚEAN BISTRIȚA-NĂȘĂUD
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

IUNIE 2019

- I. Introducere
- II. Constatări
- III. Bune practici
- IV. Recomandări

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* str. Piața Petru Rareș nr.1, cod poștal 420080, municipiul Bistrița, județul Bistrița-Năsăud.
- *Adresa virtuală:* <http://www.portalbn.ro/>
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 - Legea administrației publice locale, republicată cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 393/2004 privind Statutul Aleșilor Locali, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;

- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Codul penal;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii.

- *Structuri subordonate*

DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD;
CENTRUL JUDEȚEAN PENTRU CULTURĂ BISTRIȚA-NĂSĂUD;
COMPLEXUL MUZEAL BISTRIȚA-NĂSĂUD;
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „GEORGE COȘBUC” BISTRIȚA-NĂSĂUD;
SERVICIUL PUBLIC COMUNITAR DE EVIDENȚĂ A PERSOANELOR BISTRIȚA-NĂSĂUD;
SPITALUL JUDEȚEAN DE URGENȚĂ BISTRIȚA;
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR.1 BISTRIȚA;
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR.2 BISTRIȚA;
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ BECLEAN;
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ “LACRIMA” UNIREA;
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ BISTRIȚA-NĂSĂUD;
ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „SFÂNTA MARIA” BISTRIȚA.

- *Misiune / atribuții / competențe:*

Consiliul Județean Bistrița-Năsăud este autoritatea administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes la nivelul județului Bistrița-Năsăud.

Președintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud este o autoritate administrativă executivă distinctă, stabilită de legiuitor, care asigură respectarea prevederilor Constituției, punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului României, a hotărârilor consiliului județean, precum și a altor acte normative.

Președintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud și consilierii județeni sunt aleși locali care, în asigurarea liberului exercițiu al mandatului lor, îndeplinesc o funcție de autoritate publică.

Administrația publică județeană bistrițeană este organizată și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Raporturile dintre autoritățile administrației publice locale din comune, orașe și municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean se bazează pe principiile autonomiei, legalității, responsabilității, cooperării și solidarității în rezolvarea problemelor întregului județ.

- **Aspecte generale privind organizarea și funcționarea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud și a structurilor subordonate incluse în procesul de evaluare:**

Organigrama instituției poate fi consultată pe pagina de internet a instituției, la adresa:

<http://www.portalbn.ro/cj/Documents/Structura%20organizatorica/Organigrama%20Consiliului%20Jude%C8%9Bbean%20Bistri%C8%9Ba-N%C4%83s%C4%83ud.pdf>

În cadrul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud își desfășoară activitatea un număr de 126 de persoane (cu funcții de execuție, de conducere și de demnitate publică), dintr-un număr total de 144 de funcții prevăzute în statul instituției, după cum urmează:

Tipul funcției	Nr. total de funcții	Din care femei	Din care bărbați	Total poziții ocupate la data de: 15.04.2019	Total poziții vacante la data de: 15.04.2019
De demnitate publică	3	0	3	3	0
De conducere	17	9	8	17	0
De execuție	124	64	42	106	18

Reprezentanții instituției menționează în cadrul vizitei la fața locului faptul că necesarul pentru buna funcționare, în ceea ce privește resursa umană, este aproximativ acoperit. Există anumite probleme în cazul unor posturi pentru care se organizează de mai multe ori concursuri din cauza faptului că nu se înscriu candidați care să îndeplinească cerințele specifice.

La nivelul tuturor celor 12 servicii publice și instituții subordonate, numărul angajaților este de aproximativ 2.590, populația deservită fiind de 328.286 de locuitori.

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului transmis de instituția evaluată în data de 10.06.2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de 19 iunie 2019 începând cu ora 9.00.

De asemenea, în cadrul vizitei membrii echipei de evaluare împreună cu reprezentanții instituției prezenți la discuții au identificat cazuri de bună practică în domeniul integrității ce

pot fi replicate la nivelul altor autorități administrativ teritoriale și care sunt detaliate în capitolul III al prezentului raport de evaluare.

Componența echipei de evaluare:

- , inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție;
- , consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformelor de cooperare a administrației publice locale și centrale;
- , consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformelor de cooperare a administrației publice locale și centrale.

- Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat doamna , personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor în cadrul Direcției de Prevenire a Criminalității.

Din partea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud au participat:

- , șef serviciu, Serviciul administrație, relații externe, membru grup de lucru SNA CJBN;
- , consilier principal, Serviciul administrație, relații externe, secretar grup de lucru SNA CJBN;
- , șef birou, Biroul achiziții publice contracte;
- , consilier asistent, Serviciul administrație, relații externe;
- , consilier superior, Serviciul Managementul resurselor umane, organizare, control, membru grup de lucru SNA CJBN;
- , consilier principal, Serviciul Managementul resurselor umane, organizare, control.

II. CONSTATĂRI

Evaluarea a avut ca obiect modul de implementare a următorilor indicatori:

- (1) conflictele de interese;
- (2) accesul la informații de interes public;
- (3) incompatibilități;
- (4) declararea cadourilor;
- (5) protecția avertizorului în interes public.

În plus, au fost abordate și teme aflate în legătură directă cu cele enumerate mai sus, precum **transparența în procesul decizional, declarațiile de avere, conflictele de interese ulterioare exercitării funcției (pantouflage-interdicția post-angajare)**.

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud a transmis direcției de specialitate din cadrul MDRAP, responsabilă cu monitorizarea implementării prevederilor SNA la nivel local, următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA;
- Planul de integritate privind implementarea SNA 2016-2020;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2018;

Nu a fost elaborat documentul privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere (anexa C).

Pe site-ul instituției se regăsește o secțiune dedicată Strategiei Naționale Anticorupție (<http://www.portalbn.ro/cj/Pagini/StrategiaNa%c8%9bional%c4%83Anticorup%c8%9bie2012-2015.aspx>), unde sunt publicate documente specifice domeniului.

A. CONFLICTELE DE INTERESE

Atât din discuții cât și din chestionarul de evaluare, au rezultat următoarele:

- În cadrul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nu au fost persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, în cursul anului anterior, 2018.
- Drept consecință a acestui fapt, nu a fost cazul dispunerii de măsuri administrative.
- În legătură cu implementarea de măsuri de identificare timpurie a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese), au fost efectuate informări ale personalului cu privire la modul și termenii de depunere a acestor declarații. De asemenea, cele două persoane desemnate în cadrul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud ca responsabile cu gestionarea DA/DI depuse de către funcționarii publici și aleșii locali, acordă consultanță cu privire la conținutul și aplicarea prevederilor legale incidente și întocmesc note de opinie în acest sens.
- Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat, în perioada de referință, de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese.

Se menționează însă faptul că noilor angajați li se comunică ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interese, iar comisiile de concurs/examen/soluționare contestații se constituie cu respectarea regimului conflictelor de interese prevăzute în HG nr. 611/2008.

- Nu au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese.

- În legătură cu adoptarea unei proceduri interne privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, aceasta este în curs de aprobare. Procedura va cuprinde și elemente de reglementare a regimului incompatibilităților.

- În cursul discuțiilor, a fost invitat un reprezentant al serviciului achiziții publice din instituție care a precizat că în desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de la nivelul instituției, nu au fost emise avertismente de integritate de Sistemul PREVENT.

Totodată, acesta a semnalat anumite probleme de soft la programul de achiziții, în sensul că de fiecare dată trebuie introduse numele persoanelor cu funcție de decizie, datele nefiind preluate automat etc.

De asemenea, se menționează problema insuficienței numărului de personal calificat în biroul de achiziții publice, raportat la volumul de achiziții, la momentul vizitei.

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST-ANGAJARE)

- În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că în Regulamentul intern de funcționare este prevăzut un articol (61 alin.(2)), care stipulează că anumite obligații ale angajaților instituției¹ sunt valabile și după încetarea raporturilor de serviciu/muncă pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene. Totuși, analizând textul alineatelor la care se face trimitere, se constată că acestea nu intră sub incidența prevederilor specifice interdicțiilor post-angajare.

Pentru o cunoaștere mai aprofundată a subiectului, se prezintă în cadrul vizitei sediul general al materiei, respectiv art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare și art. 94 alin. (3) Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, așa cum este menționat în Anexa 3 - SNA, măsura preventivă nr.11.

¹Art. 61 (1) În exercitarea funcției, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul instituției publice le este interzis:

- a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea instituției publice, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
- b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care instituția publică are calitatea de parte;
- c) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
- d) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției publice ori ale unor funcționari publici sau personal contractual, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție², s-a menționat faptul că cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Ca bune practici identificate în derularea misiunilor de evaluare, au fost amintite următoarele posibile modalități de abordare:

- în cazul obținerii și a utilizării fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale: posibilitatea transmiterii unei adrese de informare către beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat, privind încetarea contractului de muncă a unei persoane din instituție care a fost implicată, ca membru al echipei unui proiect, în elaborarea cererii de finanțare și a caietelor de sarcini (și asupra interdicției de angajare în acea entitate pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare);
- în cazul funcționarului public care a desfășurat activități de monitorizare și control la societățile comerciale sau alte unități cu scop lucrativ, transmiterea unei adrese de informare privind încetarea raportului de serviciu al acestui funcționar către aceste entități și precizarea prevederilor legii privind interdicția acestei persoane de a se angaja, timp de 3 ani, la operatorii economici în cauză.

B. ACCESUL LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Ca urmare a analizei paginii de internet a Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, a chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

² Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016 *privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 23 august 2016: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

- La nivelul instituției, a fost desemnată o persoană responsabilă cu aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001, dar aceasta are și alte responsabilități.
 - Persoana responsabilă de aplicarea Legii nr. 544/2001 nu a beneficiat de instruire de specialitate în perioada de raportare.
 - Totodată, la nivelul instituției a fost adoptată o procedură internă privind accesul la informațiile de interes public. La momentul vizitei, reprezentanții instituției menționează că se dorește actualizarea respectivei proceduri. În acest context și ca urmare a analizei procedurii anterior transmise și a actualei organigrame, echipa de evaluare recomandă în cadrul discuției actualizarea secțiunii „Structuri furnizoare de date”, astfel încât aplicabilitatea procedurii să nu poată fi considerată restrictivă.
- Din punct de vedere cantitativ, activitatea subsumată soluționării solicitărilor întemeiate pe Legea nr. 544/2001 nu este voluminoasă, fiind vorba de aproximativ 41 de astfel de solicitări înregistrate în anul 2018. Se menționează însă, în cadrul discuțiilor, că numeroase cereri sunt primite verbal și soluționate de îndată, fără a fi înscrise într-un registru.
- În ceea ce privește gestionarea solicitărilor în baza Legii nr. 544/2001, reprezentanții instituției precizează că sunt puse la dispoziția solicitanților formulare speciale³; odată primite, solicitările se înregistrează în sistemul informatic într-o subsecțiune dedicată Legii nr. 544/2001, diferită de subsecțiunile aferente transparenței decizionale și petițiilor. Solicitățile care nu țin de atribuțiile Consiliului Județean Bistrița-Năsăud se redirecționează către instituția competentă.
 - Pe pagina de internet sunt publicate informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001, link-ul de pagina oficială de internet a Consiliului Județean Bistrița-Năsăud fiind <http://www.portalbn.ro/cj/Pagini/InformatiastructurataconformLegii5442001.aspx>.
 - La nivelul instituției sunt înregistrate și solicitări de acces la fondul documentar al instituției, primite din partea persoanelor care efectuează studii și cercetări în folos propriu sau în interes de serviciu (art. 11 din Legea nr. 544/2001).
 - Din discuție, a rezultat că obiect al informației de interes public l-au constituit nu doar informațiile brute deținute de instituție, ci au fost cazuri când s-au prelucrat și extras date din documente (de exemplu, situații privind sume de bani pe diferite domenii în anumite perioade).
 - Atât pe pagina de internet cât și la avizierul instituției sunt publicate *lista cuprinzând documentele de interes public din instituție și lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii, în cadrul instituției*, informații privind dezbaterile publice, organizarea concursurilor etc.

3

<http://www.portalbn.ro/cj/Pagini/Formulare.aspx?RootFolder=%2fcj%2fLists%2fFormulare%2fLegea544%20din%202001%2dCerere%20solicitate%20informa%20de%20interes%20public%2creclama%20administrativ%20c4%83%28refuz%20c8%99%20netransmitere%20c4%83spuns%29&FolderCTID=0x0120009F177797D4C0E14697F495F97144AADE0011BE37DBC94CD34E88A71EFBA6F0D4CA&View=%7bD5F9F7DC%2dA358%2d4E72%2dA325%2d51CF9F4F11DF%7d>

- Ca metode de comunicare online a informațiilor de interes public, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud folosește atât adresa directă de internet, cât și un cont pe o rețea de socializare (https://www.facebook.com/ConsiliulJudeteanBistrita_Nasaud/), respectiv adresa oficială de e-mail, cjbn@cjbn.ro.
- În contextul discuțiilor referitoare la site (realizat în anul 2007), reprezentanții instituției menționează că se dorește modificarea acestuia, ce se va realiza prin bugetul județului. De asemenea, este în implementare proiectul „RAISE: Retro-Digitalizarea Arhivei și Informatizarea Serviciilor Electronice la Consiliul Județean Bistrița-Năsăud”, cod SMIS 129687, finanțat prin POCA.

Echipa de evaluare recomandă ca viitorul site să ia în considerare standardul de publicare prevăzut de Anexa 4 la Hotărârea nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

De asemenea, în același context, evaluatorii solicită câteva informații despre chestionarul online cu 10 întrebări postat pe prima pagina a site-ului, pentru a fi completat de cetățeni în vederea îmbunătățirii calității activității dumneavoastră referitoare la serviciile oferite de Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, respectiv care este numărul estimativ al răspunsurilor primite, dacă există un raport de analiză a acestora, care sunt cele mai frecvente servicii solicitate conform întrebării nr. 2⁴ etc. În acest context, reprezentanții Consiliului Județean Bistrița-Năsăud au precizat însă că respectivul chestionar a fost completat de un număr foarte redus de cetățeni.

- Nu au fost semnalate situații de nerespectare a prevederilor Legii nr.544/2001, fiind respectat accesul la informațiile de interes public, inclusiv din perspectiva respectării termenelor legale de răspuns, nefiind înregistrate, prin urmare, nici reclamații administrative ori plângeri în instanță.
- Cu privire la *datele publice deschise (open data)*, pe pagina de internet a instituției documentele de interes public se regăsesc atât în format *pdf* editabil, dar și *pdf* needitabil (diferite formulare precum și bugetul instituției). Nu există o procedură internă privind publicarea în format deschis și nici un mecanism de monitorizare a acestui aspect.

În cadrul discuțiilor, s-a reținut faptul că, la nivelul CJBN a fost elaborat un proiect finanțat prin POCA (“RAISE: Retro-Digitalizarea Arhivei și Informatizarea Serviciilor Electronice la Consiliul Județean Bistrița-Năsăud”, cod SMIS 129687), una dintre activitățile acestuia constituind-o adăugarea de funcționalități digitale site-ului instituției, care va fi proiectat și realizat prin bugetul județului.

⁴ 2) Care sunt serviciile solicitate Consiliului Județean Bistrița Năsăud ?:

- Eliberarea unui aviz/ autorizație
- Oferirea de informații pe baza L 544/2001
- Înscrierea în audiență
- Alt serviciu:

TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL

Discuțiile purtate în cadrul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud în cadrul temei „Accesul la informații de interes public” au atins și problematica *transparenței în procesul decizional* și au relevat faptul că sunt cunoscute și aplicate prevederile Legii nr. 52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică*, republicată;

-Pe pagina de internet este dedicată transparenței decizionale o secțiune: <http://www.portalbn.ro/cj/Pagini/Proiecte-Legislativ.aspx>.

-Există colaborare cu societatea civilă însă aceasta se situează la nivel redus, în principal, datorită interesului slab arătat de organizațiile neguvernamentale;

-Cu privire la anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție, din consultarea paginii de internet a rezultat faptul că proiectele de hotărâre sunt aduse la cunoștința publicului cu respectarea termenului legal prevăzut de lege;

-Sunt însoțite de documente ce motivează/justifică necesitatea elaborării (notă de fundamentare, referat de aprobare), precum și de eventuale studii de impact, fiind publicate în format *pdf* neditabil;

-Pentru fiecare proiect a fost stabilit un termen limită pentru primirea de propuneri, opinii, sugestii;

-Sunt precizate locul și modalitatea în care cei interesați pot transmite în scris propuneri, opinii, sugestii;

-În ceea ce privește organizarea întâlnirilor publice în vederea dezbaterii proiectelor de acte normative, informațiile din chestionar și cele oferite de reprezentanții Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, la momentul vizitei nu corespund cu cele prevăzute în cadrul Raportului privind transparența decizională a Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, aferent anului 2018. Astfel, în cadrul acestuia (publicat pe site-ul instituției: <http://www.portalbn.ro/cj/Pagini/Rapoarte.aspx?RootFolder=%2fcj%2fRapoarte%2fRapoarte%20de%20activitate%20conform%20Legii%20nr%2e52%20privind%20transparen%2c8%9ba%20decizional%2c4%83&FolderCTID=&View=%7bEB07F4F4%2d707D%2d43CC%2dAE10%2dE51EA374567A%7d>) este precizat faptul că din 189 de hotărâri adoptate în anul 2018 de CJ BN, au fost supuse dezbaterii publice un nr. de 7 proiecte de hotărâri cu caracter normativ.

-De asemenea, în cadrul raportului amintit mai sus, este precizat faptul că „a fost respectată perioada legală de **cel puțin 10 zile** pentru a primi în scris propuneri, sugestii, sau opinii cu privire la proiectele de acte normative supuse dezbaterii publice”.

-Nu au fost situații în care se promovează proiecte de acte normative în procedură de urgență, cu aplicarea art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, republicată;

-Nu au fost sesizări privind încălcarea dreptului de participare la procesul de elaborare a actelor normative.

-Raportul anual privind transparența decizională este publicat pe site-ul instituției.

În cadrul acestei discuții, se reține ca un exemplu de bună practică faptul că, din anul 2013, materialele pentru ședințele consiliului local se postează online, în cadrul secțiunii dedicate materialelor de ședință, consilierii locali fiind informați telefonic și prin e-mail cu privire la publicarea documentelor.

Astfel, s-au reușit:

- a) eficientizarea comunicării informațiilor;
- b) economia de resurse materiale considerabile și resurse umane implicate în multiplicarea și diseminarea documentelor;
- c) economie de timp.

C. INCOMPATIBILITĂȚI

Din discuțiile purtate precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul de evaluare tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, au rezultat următoarele:

- În cadrul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, nu au fost persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se fi constatat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților,
- Drept consecință a acestui fapt, nu a fost cazul dispunerii de măsuri administrative.
- În legătură cu adoptarea unei proceduri interne privind prevenirea încălcării regimului juridic al incompatibilităților la nivelul instituției, aceasta a fost elaborată și este în curs de aprobare. Procedura va cuprinde și elemente de gestionare a conflictelor de interese.
- Cu referire la măsurile de identificare timpurie cu privire la incompatibilități, în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate (ex.: audit intern, registrul funcțiilor sensibile, registrul incompatibilităților, solicitări de puncte de vedere adresate ANI etc.), reprezentanții instituției au menționat că au fost identificate funcțiile sensibile și stabilit planul de rotație al acestora, prin Dispoziția Președintelui Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 270/2013, cu modificările ulterioare. Procedura internă privind conflictul de interese și incompatibilitățile funcționarilor publici este în curs de aprobare de către comisia SCIM.
- Cu referire la canalele de comunicare disponibile pentru situația în care un angajat/funcționar public dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, în chestionar a fost menționat faptul că acestea sunt prevăzute în procedura operațională privind conflictul de interese și incompatibilitățile funcționarilor publici. Conform procedurii menționate, persoana care asigură implementarea prevederilor legale privind incompatibilități/conflict de interese, înregistrează sesizarea privind semnalarea incompatibilităților/conflictelor de interese. Conducătorii structurilor funcționale analizează și verifică sesizarea privind semnalarea incompatibilităților/conflictelor de interese care va fi transmisă conducerii autorității, urmând ca Președintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud să aprobe transmiterea sesizării privind semnalarea incompatibilităților/conflictelor de interese la ANI.
- Personalul din cadrul instituției nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților.

- De asemenea, în instituție nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate.
- La nivelul instituției nu s-au înregistrat cazuri de încălcare a regimului incompatibilităților.

D. DECLARAREA CADOURILOR

Din discuțiile purtate precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul de evaluare tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, au rezultat următoarele:

- Din chestionar rezultă că nu există documente de evidență pentru declararea cadourilor.
- Nu a fost constituită, conform Legii nr. 251/2004 privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, o comisie de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției însă cu dată imediată acest aspect va fi avut în vedere.

În cadrul discuțiilor echipa de evaluare a prezentat, schematic, circuitul pașilor de urmat în cazul declarării bunurilor primite în exercitarea funcției, conform prevederilor Legii nr. 251/2004 și ale HG nr.1126/2004.

Cu referire la problema evaluării cadourilor, echipa de evaluare a menționat faptul că valoarea acestora se determină, în general, după datele de evidență existente pe piață de către Comisia de evaluare, fiind aduse în discuție totodată exemple de bună practică utilizate atât în alte instituții publice cât și, în anume cazuri, în activitatea diplomatică referitoare la depozitarea acestora, în anumite instituții fiind depozitate în spații special amenajate cu vitrine expoziționale, la vederea publicului.

E. PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

În cadrul discuțiilor purtate, pornind de la răspunsurile oferite prin chestionarul de evaluare tematică privind respectarea prevederilor Legii nr. 571/2004, a rezultat că la nivelul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud se află în lucru o procedură privind protecția avertizorului de integritate.

În cadrul discuțiilor au fost subliniate aspectele relevante pentru o tratare eficientă a avertizărilor care urmează a fi procesate, fiind evidențiate o serie de criterii pentru alegerea canalului optim de raportare și soluționare a acestora. Astfel, s-a apreciat util ca persoana desemnată la nivelul instituției care este responsabilă cu primirea avertizărilor să se bucure de încrederea angajaților din perspectiva profesionalismului și integrității.

Totodată, s-a subliniat faptul că mecanismul trebuie să asigure o protecție adecvată a identității avertizorului, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale pentru adoptarea acestei măsuri. Evident, prin reglementarea unui astfel de canal de raportare a neregularităților nu poate fi îngrădit dreptul salariatului de a alege oricare dintre căile de

sesizare prevăzute de lege, dar se facilitează gestionarea optimă a eventualelor avertizări în cadrul instituției.

În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică, printre acestea numărându-se și adaptarea la specificul instituției a procedurii aprobate la nivelul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

În acest sens, identificarea corectă a avertizărilor în interes public din mulțimea petițiilor, specificitatea canalelor optime de raportare și soluționare a acestora sunt foarte importante și urmează ca înaintea aprobării, procedura să fi analizată și din această perspectivă.

III. BUNE PRACTICI

TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ

- În ceea ce privește transparența decizională, **materialele pentru ședințele consiliului local se postează online**, consilierii locali fiind informați telefonic și prin e-mail cu privire la publicarea documentelor. Astfel, s-au reușit

- a) eficientizarea comunicării informațiilor;
- b) economia de resurse materiale considerabile și resurse umane implicate în multiplicarea și diseminarea documentelor;
- c) economie de timp.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

1. Finalizarea procedurii referitoare la prevenirea conflictului de interese precum și la modalitățile de gestionare în situația apariției unei astfel de situații. Rolul unei astfel de proceduri este nu numai acela de a asigura îndeplinirea exigențelor Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice referitoare la termene, ci și preîntâmpinarea unor posibile incidente de integritate;
2. Completarea procedurii cu dispoziții privind interdicția post-angajare (pantouflage), inclusiv din perspectiva art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011, care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de pantouflage și desemnarea unei persoane responsabilă cu monitorizarea situațiilor de pantouflage;
3. Completarea procedurii în lucru cu aspecte referitoare la activitatea de prevenire a conflictelor de interese;
4. **Se recomandă întocmirea unor evidențe cu persoanele care au monitorizat sau controlat societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 sau alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, inclusiv regii autonome, sau cele care au fost implicate în procesul**

de evaluare sau verificare a cererilor de finanțare din fonduri europene și/sau fonduri naționale aferente acestora, pentru a fi transmise compartimentelor de specialitate/persoanei responsabile din structura centrală precum și subordonatelor, pentru a fi avute în evidență, după caz, 3 ani (art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003) sau 12 luni (art.12 alin.1 din O.U.G. nr. 66/2011), în vederea semnalării cazurilor interzise de lege.

ACCESUL LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

1. Publicarea tuturor documentelor de interes public într-o formă intuitivă, prin crearea de link-uri către documentele propriu-zise;
2. Respectarea standardului de publicare a informațiilor de interes public privind întreprinderile publice, prevăzut în anexa nr. 4 la Hotărârea nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;
3. Actualizarea secțiunii „Structuri furnizoare de date” din cadrul procedurii specifice, astfel încât aplicabilitatea procedurii să nu poată fi considerată restrictivă;
4. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanei/ persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001 și Legii nr. 52/2003;
5. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public;
6. Publicarea în format deschis, a informațiilor/documentelor astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. Identificarea și publicarea periodică a celor mai relevante informații pentru obiectul de activitate al instituției, în format deschis (statistici, raportări, informații utile);
7. Publicarea agendei de lucru a persoanelor din conducerea instituției.

INCOMPATIBILITĂȚI

Finalizarea procedurii pentru evitarea și gestionarea în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților. Procedura poate conține o secțiune privind diseminarea la nivelul instituției de chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor legale care reglementează regimul juridic al incompatibilităților, în contextul

numeroaselor modificări legislative survenite în ultima perioadă în acest domeniu și, în special, în cazul aleșilor locali.

Organizarea la nivelul instituției a unor activități de instruire profesională pentru personal în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților.

DECLARAREA CADOURILOR

Aducerea la îndeplinire a prevederilor Legii nr. 251/2004 *privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitare mandatului sau a funcției;*

Constituirea Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercițiul mandatului sau al funcției publice conform prevederilor Legii nr. 251/2004;

Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu;

Elaborarea unei liste în care să fie înscrise cadourile primite de persoanele care fac obiectul legii, conform art. 2 (2) din Legea nr. 251/2004. De menționat este și faptul că aceste evidențe trebuie publicate pe site-ul instituției, și nu numai la solicitare în baza Legii nr. 544/2001;

Verificarea ulterioară a gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Finalizarea procedurii existente în lucru și aducerea ei la cunoștința tuturor angajaților în scopul conștientizării importanței măsurii;

Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public cu întreg personalul instituției;

Verificarea gradului de cunoaștere/ aprofundare a legislației și procedurii (după aprobarea și aducerea acesteia la cunoștința personalului) (spre exemplu prin aplicarea unui chestionar).

ALTELE

1. Având în vedere faptul că la nivelul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, recomandăm organizarea unor întâlniri ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurii supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor/inițierea demersului de îndrumare a structurilor subordonate în vederea implementării SNA 2016-2020.
2. Având în vedere aprobarea **Codului administrativ** prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019, recomandăm analizarea modificărilor legislative aduse prin acest act normativ și întreprinderea demersurilor în vederea respectării prevederilor acestuia.

De exemplu: **Art. 197** (*Comunicarea și aducerea la cunoștință a actelor administrative*) prevede la alin. (5) că „Hotărârile și dispozițiile, documentele și informațiile financiare, precum și alte documente prevăzute de lege se publică, pentru informare, în format electronic și în monitorul oficial local care se organizează potrivit procedurii prevăzute în Anexa nr. 1⁵”. Conform acestei proceduri, structura paginii de internet a fiecărei unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale, va cuprinde o etichetă (secțiune) distinctă în prima pagină a meniului, în prima linie, în partea dreaptă numită **Monitorul Oficial Local** (care va cuprinde șase subetichete în care se vor regăsi documentele prevăzute la art. 1 alin. (2)-(3). Ulterior creării acestei etichete, ordonatorii principali de credite transmit ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice link-ul respectiv, **în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a procedurii (3 iulie 2019)**. Totodată, orice modificare a link-ului transmis se comunică, în termen de 15 zile de la realizarea acesteia, ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, în vederea actualizării.

Din modificările aduse de **articolul 634 la lit. h) a art. 26 alineatul (1)** din [Legea nr. 176/2010](#) privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea [Legii nr. 144/2007](#) privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, reiese că pentru categoria **aleși locali** Agenția Națională de Integritate va comunica raportul de evaluare **instituției prefectului**. Totodată, **lit. i) a art. 26 alin. (1)** fost abrogată.

⁵ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/215926>